Konsulat Kr. Jugoslavije Zadar
Zemunik

GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODJEL

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. Mali oglasnik 10 riječi D. 3.50 svaka daljnja 50 p. Priopćeno po retku D 10 — Plativa i tuživo u Šibeniku

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Šin, Šibenik, Ul. Episkopa Milaša
Izdavač i odgov. urednik Hamilkar Vitaliani — Telefon br 47 —

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.50
Pretplata mjesečno Din 14.- Inostranstvo Din 28
Čekovni rač. Zagreb 38.114 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA IV ŠIBENIK — 22 SEPTEMBRA 1936 — SPLIT BROJ 423

Kakva su nam sela i življenje naših seljaka

O našim selima dosta se je pisalo i govorilo, a naročito za vreme izbornih kampanja, ali se je vrlo malo što uradilo. Ko je prišao našim selima video je groznu sliku zapuštenosti i neznanja na svakom koraku. Ali ćemo prvenstveno govoriti o našim selima u Crnoj gori, Bosni i Hercegovini, Južnoj Srbiji, Dalmaciji i Lici jer tamo živi Dinarac, taj najrasniji i najizrazitiji tip našega naroda.

Po svim tim krajevima vlada takova beda i zapuštenost kakova se teško može i zamisliti. Po kućama bez očaka, bez krečnih zidova, bez patosnih podova, bez nameštenih i uređenih prozora; žive naši seljaci najprimitivnijim i najnehigijenskim životom. U takovim kućama punih dima, svake gamadi i brašege u kojima je u većini slučajeva smeštena i sama stoka: svinje, krave, telad i ostala često bolesna stoka, koja uz vatru leče — žive zajedno starci, momci, žene, devojke i nejaka deca. Prokisli, umorni, prezebli, i gladni u takovim kucama, oni u mesto odmora pravu muku muče. Krevet većinom od ustajale i prašnjave slame, puni svake gamadi, više slične kakvim jazavačkim jazbinama nego li konačištu ljudi.

A što da kažemo o hrani naših seljaka!

Od Svet. Ilije pa do Lučin dana hajde i Bože pomozi. Ima nešto žita, malo voća i nešto mleka i mlečnih proizvoda; u to vreme zasvetle se lica naših seljaka i njihove dece. Posle Lučin dana, kada počinju duge i hladne zimske noći počinje i patnja naših seljaka. Kukuruza počne nestajati; svakog drugog žita takođe, dok o mleku nema više ni govora. A ono nešto krompira, kiselog kupusa, mlečnih proizvoda i osušenog mesa proteže se tako do bele nedjelje. Nastupanjem velikog časnog posta ili korizme nastupaju prave muke i stradanja naših seljaka iz pomenutih krajeva koje svakim danom bivaju veće i teže, a traju sve do novoga žita. Ta beda i nevolja jasno se ocrtava na njihovim licima koja kroz to vreme požute i pocrne kao zemlja crna.

Na taj način susrećamo ljude tridesetih i četrdesetih godina po selu koji u najboljoj svojoj snazi liče iznemoglim starcima, a tako isto i njihove žene izgledaju u tim godinama mrtve starice.

Kazali smo kako po našim selima vlada na svakom koraku silno neznanje i zapuštenost. Đubrišta su pred samim seoskim kućama neograđena, ničim ne pokrivena, iz kojih kiša i sunce ispira i odnose sve ono što je za život biljaka najpotrebnije. Na stranu, to što su ta đubrišta izvor svih boleština i epidemija, poje po našim selima vladaju. Đubre po tim đubrištima daje minimalnu korist i tako žali bože, truda i troška, koji u nj naši seljaci ulažu. O neumešnosti oranja, preoravanja, sejanja, zasađivanja, plevljenja i okopavanja da i ne govorimo, jer svi ti radovi rade se onom primitivnošću kao što su ih radili njihovi čukundedi. Zato i nije čudo što mi kao agrarna zemlja ne samo što da izvezemo nemamo s našim proizvodima da konkurišemo na svetskim pijacima, već u opšte rečeno nemamo ih za izvoz ili bar ne u onolikoj meri kako se to u našoj javnosti misli i pretstavlja.

O navodnjavanju po našim selima još ni govora. A kako i da se govori o nekom navodnjavanju kad naši seljaci ne samo što nemaju vode za navodnjavanje već je nemaju ni za se ni za svoju stoku. Čitavi naši krajevi, a tih ima mnogo nemajući žive vode prisiljeni su da sebe i svoju stoku snabdevaju vodom iz raznih lokava punih svakog smrada, ljudskog i stočnog izmeta i svake druge gamadi. Pravo je čudo što u ovakvim nehigijenskim prilikama ne nastane po našim selima jedan opšti pomor.

Mi smo napomenuli da se naši seljaci hrane i sa voćem. Istinu govoreći, po našim selima iz ponekih krajeva skoro i nema pravih voćnjaka. jer gde koja smokva, badem, jabuka i šljiva, ne mogu pretstavljati nikakve voćnjake od kojih bi seljaci imali neke naročite koristi. U svom neznanju ali ne znaju vrednost voćnjaka pa se zato i dešava da naše seoske porodice ne samo što nemaju voća za prodaju već ga u većini slučajeva i kupuju po varošima isto kao i šećer. A što je najžalosnije naši seljaci odavno nemaju ni šume i redovna je stvar da mnoga sela po dalmaciji, hercegovini, hrvatskem primorju odavno po red hrane kupuju i drvo za gorivo.

Bez hrane, bez voća, vode, šume i stoke naši seljaci liče državnim službenicima bez plate, koji odavno idu u pečalbare, da na taj način ishrane svoje, a odavno očekuju i državnu pomoć, koja im tako reći postala i jedini prihod.

Mi znamo da se je u drugim zemljama posvetila velika pažnja selu i poljoprivredi, naročito se na tom radi u Nemačkoj, Poljskoj, Španiji, Francuskoj, Engleskoj, Japanu i Americi. Dalje mi još nemamo poljoprivrednih škola ne samo u svakom srezu, već skoro ni u Banovini dokle zna se da su Japanci otvarali takve škole skoro po svima svojim selima. O kakovoj organizaciji naše poljoprivredne službe u narodu, još nema ni govora. Podižu se gimnazije, drže se razni večernji kursevi o knjigovodstvu mehanici o školi igranja i lepoj svirci. Drže se razna predavanja o svim mogućim pitanjima i rădi na partijskim organizacijama, a u novije vreme skočile su i naše žene da pričaju i daj se bore za svoje slobode i političke prava. O svemu se dakle rădi i govori samo ne o našim selima i njihovom bednom životu.

Pa, što će vam te silne osnovne škole po našim selima kad od njih naši seljaci nemaju skoro nikakve koristi. A kakove bi im koristi i mogle biti, kad se tamo uči o svemu drugom samo ne o onom od čega bi oni koristi imali. Uče se na izust razne pesme, ali se ne uči kako će se naše razno voće kalamiti i oplemenjivati. Izučavaju se razni gradovi i reke po Evropi, Aziji, Africi, ali se ne uče na koji će se način izgraditi dobro đubrište i pripravljati korisno đubre. Uče se i razna deklamovanja i daju predstave, ali se ne uči na koji bi se način pošumile naše gole vrleti, zasadili voćnjaci i zalevalo povrće. Uči se kako treba higijenski živeti, ali im se ne pokazuje na koji se način izgrađuju kuće, staje i bunari.

Ministarstva, šuma i rudā i poljoprivrede i vode izgleda da su u našoj Upravi smatrana sporednim. Zato mi i vidimo dā su ostala Ministarstva prepuna svakodnevnih službenika na koje se milijoni troše, dočim ovim Ministarstvima onaj mali broj stručnjakā tako je malobrojan i neznatan da nebi mogao ni da jedan srez čestito zadovolji.

Bi li se moglo što uraditi da se očajne prilike naših seljaka poprave. Mi odmah izjavljujemo da bi mogle.

Trebalo bi na prvom mestu obavestiti našu celokupnu javnost, a naročito našu inteligenciju, o prilikama na našem selu i putem javne štampe i predavanja upozoriti ih da naše prilike nisu ni malo ružičaste. Početi intenzivnu propagandu na pošumljivanju naših sela, jer ako se to ne urādi, mi ćemo kroz koju godinu ostati sasvim bez šume. Zatim trebalo bi reformisati naše učiteljske, bogoslovske i srednje škole, na način da se iz njih izbaci sve ono suvišno i nepotrebno, što se je u sretnijim godinama više zbog razonode nego potrebe učilo, a uvesti izučavanja praktična i potrebna za život svih naših staleža, a naročito seoskog. Sve javne priredbe, a naročito sportske uputiti na pomaganju i podizanju naših sela.

Našim Ministarstvima šuma i ruda te poljoprivrede i voda dati prvenstveno mesta u našoj javnoj upravi, snabdeti ih dovoljnim kreditima, tako da se odmah počne održavanjem poljoprivrednih zimskih kurseva po našim selima, otvaranju poljoprivrednih stanica po selima i poljoprivrednih škola po svim srezovima. Reformu samih tih Ministarstva i postavljanjem pravih stručnjaka na svim višim odgovarajućim položajima, neodložna su pitanja, koja treba hitno rešiti. Tek tada, kad se po našim selima zazelene šume i voćnjaci, tek onda zazelenice se polja i livade, a kad zazelene polja i livade podignuće se i stoka. Kad bude žita voća i stoke bolje će se i higijenski živeti, i neće trebati da naš Gospodin Ministar Finansija muku muči, gde će sklopiti zajam za ishranu naših pasivnih krajeva, jer tada takvih krajeva i neće biti.

Takovim radom osetiće naš seljak da mu je potrebna inteligencija i on će je poštovati. I neće biti potrebno da se po našim selima demagogiše (troši uzalud vreme i novac) i prestaće one večne tužaljke, kako naš seljak nema poverenja u svoju inteligenciju. Na taj način napuniće i Gospodin Ministar Finansije svoje prazne kase i neće trebati da povisuje razne poreze i uvodi sve nove i nove takse, a naročito neće biti potrebno da se državnim činovnicima neprestano snižuju plate.

Prva slika o ulasku pobunjeničkih trupa u San Sebastian, koji znači za narod oslobođenje od crvenog terora.

Nj. Vel. Kraljica Marija u Splitu

Split 22. — Nj. Vel. Kraljica Marija i rumunjska Kraljica Majka prošle su juče ujutro dvorskim vozom kroz Perković. Produžili su za Split zatim će nastaviti put za Dubrovnik, gdje će prisustvovati kongresu žena.

U Splitu Nj. Veličanstva dočekana su srdačno od brojnog gradjanstva iako se vijest o dolasku pronijela tek malo pred dolazak dvorskog vlaka. Nešto prije 8 sati bila je pred stanicom masa svijeta, sokoli i predstavnici raznih nacionalnih društava, od kojih je bila najbrojnije zastupana Ženska nar. zadruga, te vlasti. U 8 sati tačno je prispio dvorski voz u stanicu.

Čim su se Njihova Veličanstva u prātnji ministra financija g. dr. Letice pojavili, masa je oduševljeno počela da pljeska i kliče: Živila Kraljica Jugoslavije, Živio Kralj Petar II, Živila Kraljica Rumunije, Živila Jugoslavija. Goste je dočekao ban g. dr Jablanović, podban g. Luger i mnoštvo drugih pretstavnika vlasti i udruž.

Visoki gosti prolazeći kroz gusti špalir rodoljubnog građanstva koji je neprestano klicao i pozdravljao odvezli su se autom u atelje kipara Meštrovića da pogledaju arijatide koje on izradjuje za Beograd i model spomenika Rodenova, koji je takodjer u radnji.

Poslije toga Nj. Nj. V. V. produžili su autom preko Žadvarja za Metković.

Kraljica će ovog puta produžiti i do Budve.

Spontano, sāv je grad odmah bio okićen državnim zastavama.

Odgodjena konferencija o nemiješanju u španjolski rat

London 22. — Jučer ujutro je po dodbor konferencije odgodio svoje sjednice zbog otsutnosti Portugala. Na popodnevnoj sjednici plenuma koordinacionog odbora je francuski delegat oštro napao Portugal zbog njegove otsutnosti spočitavši da Portugal konstantno pomaže španjolske ustaše.

Staljina će nasljediti triumvirat

Varšava 22. Potvrdjuju se vijesti da generalni sekretar komunističke partije boluje od suživanja aorte (infarctio) pa je zbog svake eventualnosti koja bi mogla da nastupi odredio za svoje nasljednike tri najpouzdanija lica među kojima se nalazi i ministar vojni general Klim Vorošilov.

Očito uplitanje Rusije u španjolski gradjanski rat

Pariz 22. Saznaje se iz pouzdanog izvora, što je sinoć potvrdio i list „Frankfuter Zeitung" da je Rusija u zadnje vrijeme poslala u Španiju 200 aviona sa ruskim pilotima i 60.000 pušaka, koje su iskrcane na madridskom aerodromu. Osim toga jučer je iz Odese otplovilo 5 ruskih parobroda za Barcelonu kamo voze velike zalihe živežnih namirnica.

Pred zbližnjem izmedju Rumunjske i Italije

Rim 22. Kako se sa nadležnog mjesta potvrdjuje rumunjski će ministar vanjskih posala g. Antonescu nakon savršetka zasjedanja Društva Naroda posjetiti Pariz a zatim i Rim. Svrha njegova putovanja u Rim je izvršenje priprema za pretstojeću posjetu kralja Karola II Italiji čime će se inaugurisati nova era u političkim odnosima izmedju Italije i Rumunjske.

Dr. Stojadinović će putovati i u London

London 22. U političkim krugovima se još uvijek pronose glasovi da će g. Dr Stojadinović nakon svog povratka iz Ankare otputovati za London, gdje će voditi vrlo važne političke pregovore. Njegovo putovanje u London ne će uslijediti prije g. Blumove posjete Beogradu.

Conditio sine qua non...

Nosioci Jugoslavije

Ministar bez lisnice g. dr. Krek govorio je pred malo dana na skupštini kolarske organizacije JRZ u „Rogatcu, pak je tom zgodom rekao i ovo:

„Svaki dan čitamo o strašnim pitanjima, koja da vise nad državom, o hrvatskom, slovenskom, srpskom, seljačkom, obrtničkom i radničkom pitanju i još o mnogim drugim. No u stvari naš život nije razdijeljen na toliko tih pitanja, nego je nerazdruživo povezan u cjelinu i njih treba u cjelini rješavati. Ako smo se mi Jugoslaveni združili u jednu veliku državu, šta je naravnije, nego da je svi Jugoslaveni vode Slovenci, Hrvati i Srbi su nosioci Jugeslavije, zato je bio neoprostiv grijeh onih, koji su dijelili Jugoslavene na državotvorne i nedržavotvorne državljane. Državna politika mora dakle biti u skladu sa zahtjevima slovenskih, hrvatskih i srpskih sela i gradova. To je pak moguće samo onda, ako Slovencima, Hrvatima i Srbima dadeš slobodnu mogućnost, da kažu svoje zahtjeve i da se u političkoj organizaciji takodjer bore za njihovo ostvarenje".

Gospodin ministar postavlja dakle uvjet načinu rođenja državne politike kad kaže, da ona mora biti u skladu sa zahtjevima slovenskih, hrvatskih i srpskih sela i gradova: **ako su se Jugosloveni združili u jednu veliku državu da je svi zajednički vode i ako su svi Slovenci, Hrvati i Srbi nosioci Jugoslavije.** *Gospodin ministar postavlja zatim ponovno uvjet skladu državne politike sa zahtjevima jugoslovenskih plemena :* **ako se Slovencima, Hrvatima i Srbima dade slobodna mogućnost da kažu svoje zahtjeve i da se o političkoj organizaciji bore za njihovo ostvarenje.**

Da bi se državna politika udesila prema zahtjevima Hrvata, Srba i Slovenaca nije dovoljna, po našem mišljenju, navedena predpostavka „o združenju Jugoslavena u jednu veliku državu da je ovi svi zajednički vode, jer baš ova nepobitna činjenica, što svi dijelovi Jugoslavena nisu dosad jednakopravno učestvovali u vodstvu naše velike države, dala je povoda reakciji kod hrvatskog dijela jugoslovenskog naroda, u kojem ru iskrsli takovi zahtjevi, koji osjetljivo tangiraju onu „nerazdružívu povezanost cjeline" bez koje ne može da se uspješno vodi državna politika.

A da se ti zahtjevi, do kojih danas drži gospodin ministar, ne mogu staviti u sklad sa državnom politikom, najbolje posvjedočuje jedna njegova misao, koju je u jednom svojem nedavnom političkom govoru ovako izlažto: „Ljudi koji su protiv nas, danas se nalaze u dvama taborima, to jesu srbijanska i hrvatska opozicija. Ako se čak ostatci bivših srbijanskih stranaka među sobom združe, nikad neće se naći čovjek, koji bi mogao i drom Mačekom sklopiti iskren sporazum. Oganj i voda ne mogu ići skupa. To su dva svijeta, dvije čisto suprotne misli."

Kako bi dakle zahtjevi političkih grupacija koje, kao oganj i voda ne mogu ići skupa i koje pretstavljaju dva svijeta, dvije čisto suprotne misli, kako bi ti zahljevi mogli biti u skladu s državnom politikom i kako bi državna politika mogla udobrovoljiti onoj borbi, koju vode izvjesne, danas snažne, političke organizacije za ostvarenje svojih zahtjeva?

„Mi uostalom ne poričemo dobronamjernost g. ministra dra Kreka u iztayanju svojih misli kao što mu ne odričemo velikodušnost, da je neoprostiv grijeh dijeliti Slovence, Hrvate i Srbe, kao nosioce Jugoslavije u državotvorne i nedržavotvorne i stoga smatramo da bi bilo najidealnije kad bi državna politika mogla da bude u potpunom zkladu sa zahtjevima svih nosioca Jugoslavije, kad bi naime, kako on to zamišlja, sva slovenska, hrvatska i srpska sela i gradovi bili sastavljeni ili isključivo zastupani po nosiocima Jugoslavije. Ali, na žalost, kruta stvarnost koja je zahvatila skoro sva hrvatska, a donekle i srpska sela i gradove, ne dozvoljava nam da se identificiramo s inače plemenitim optimizmom g. ministra Kreka, koji u svima slovenskim, hrvatskim i srpskim selima i gradovima vidi nosioce Jugoslavije. Jer baš ta bolna stvarnost prijeći istinskim nosiocima Jugoslavije, da bi se oduševljavali za jednu državnu politiku, koja bi, u današnjim mutnim prilikama, usvojila zahtjeve onih brojnih hrvatskih sela i gradova u kojima, umjesto nosioca Jugoslavije, glavnu riječ vode oni elementi, koje ne možemo, po njihovom radu i pregnuću, nazivati državotvorima.

Svijesne i istinske nosioce Jugoslavije moći će stogd jedino da oduševi onakova državna politika, koja će biti rođena ne u skladu sa zahtjevima onih koji se odriču jugoslavenskog imena i državne zastave, ne na osnovi lažne ili nedorasle demokracije, nego ona državna politika, koja će, **kao conditio sine qua non, biti vođena na osnovi državnog i narodnog jedinstva i u potpunom skladu sa zahtjevima one slovenske, hrvatske i srpske aristokracije duha i karaktera, koja jedina pretstavlja prave nosioce Jugoslavije.** *Ljubo Rodić.*

širite »TRIBUNU«

Privredna snaga Jugoslavije

„Praške Novine" u jednom od svojih posljednjih brojeva donose povodom doleska g. dr Milana Stojadinovića u Prag jedan članak sa slikom jugoslovenskog pretsednika vlade, u kome izmedju ostalog podvlače, da „Jugoslaviju sada vodi jaka ruka i volja njenog Ministra-pretsednika, koji je svestan svoga cilja, tome, da postane jak oslonac Male antante, reda u Srednjoj Evropi i mira u Evropi uopšte. Pod njegovom vladavinom napredovala je Jugoslavija daleko u pogledu unutrašnje konsolidacije i jačanja privredne i političke moći. Uzajamno poverenje medju pojedinim komponentama jugoslovenskog naroda raste, jedinstvo Kraljevine je učvršćeno, poredak u državnoj upravi je obnovljen, autoritet države pojačan, počete su važne administrativne, finansijske i privredne reforme, vojska je izvanredno dobro organizovana i materijalno snabdevena, tako da sve tri države u uzajamnoj saradnji mogu jedna drugoj da pruže."

„Narodni Osvobozeni", iz Praga, isto tako, donosi na uvodnom mestu članak sa slikom g. dr Stojadinovića. U članku sa podvlači, da je g. dr Stojadinović postavio svojoj vladi kao glavni cilj stišavanje političkih i partijskih strasti i poboljšanje ekonomskih odnosa u Jugoslaviji. Na svoj visoki položaj doneo je mnogo velikih sposobnosti državnika i ekonomskog i finansijskog stručnjaka, tako da je njegova vladá u dosadašnjem periodu postigla u privredi jugoslovenske države svestran napredak.

U članku se dalje podvláče nápori vlade g. dr. Stojadinovića za ostvarenjem ravnoteže državnih finansija, za podizanjem zemljoradnika i industrije (Zenica, Bor i Trepča).

Nema spora — kaže se na kraju članka — da je za bratsku Jugoslaviju ova nova ekonomska politika dr Stojadinovića neizmerno dobročinstvo. Ekonomska struktura Jugoslavije prestaće da bude jednostrana, t. j. samo zemljoradnička, a novoizgradjena industrija pružiće stanovništvu nove radne mogućnosti i povisiće blagostanje. Kupovna moć i finansijski kapital, koji je Jugoslaviji veoma potreban, može da se ostvari samo razvojem njene produkcije i intenzivnijom eksploatacijom prirodnih blaga. Privredna snaga Jugoslavije biće onda u medjunarodnoj privredi zdrav faktor, koji će biti sposobán da se efikasno učvrsti u organizaciju svetske trgovine.

Oglas licitacije

Tehnički Odeljak pri Sreskom Načelstvu u Šibeniku dana 1. oktobra u 11 časova primat će ponude za opravku zgrade šibenskog vodovoda na Slapovima Krke. Uslovi i predračun mogu se vidjeti u kancelariji Tehn. Odeljka

S mora na planinu....

Zašto ljudi idu u brda?

Planinarstvo kao sport, strast i pokret

(Nastavak) 3

Planinari su utrli šumske i planinske staze i puteve, markirali ih, iznalazili lepe i sve lepše krajeve u koje će sve više nadirati ljudska noga, zatim ruka u vidu izgradnje boljih puteva ili osiguranja opasnijih pomoću klinaca i konopaca za pridržavanje, u vidu planinskih kuća i domova. Na mesto ljudske ruke naići će mašina. Izgradiće se asfáltirani drumovi, podići moderni hoteli i putem koji su nekad s naporom prelazili planinari javiće se automobili, telegrafski stupovi i t. d. I na tom putu više neće biti planinara. Za njih tu više nema mesta. Priroda je savladana tehnikom i planinará vreda ta pobeda. On će otići na drugo mesto, gde ljudska noga i ruka još nisu doprle, opet utirući nove puteve civilizaciji... A sad će tim utrtim putevima naići rojevi turista, onih razmaženih ljubitelja prirode, koji i u prirodi traže konfor i udobnost, toplu vodu pored hladne, dobru hranu iz hotela umesto hladne iz ruksaka, mekano ležište umesto šatora, prevozno sredstvo umesto napornog hoda pešice.

Planinarski život skopčan je sa mnogim teškoćama, kojoj planinari u svojoj strasti za planirstvom i ljubavi za prirodom savlađuju uz žrtve samoodricanja i samopregora. Tako planinar naiđe i na predele koji su za njega neprolazni. To su obično velike ravne i strme stene i hridine pred kojima on s bolom staje. Preko njih nesme, jer za takav put nije opremljen. Tu planinara smenjuje plezalac. Sa naročitim odelom koje ima odlikuda prianja uz stenu i sa naročitim platnenim pápučama, u dvoje ili u troje, povezani konopcem, kreću se po steni, pužući uz nju i zabijajući naročite klinove kroz koje provlače konopce te se tako osiguravaju. Posao skopčan sa mnogo opasnosti po život. Ali i te pionirski posao. Manje opasne stene biće savladane, udariće se klinovi i osigurati put. Planinari, oni koji nose u sebi klicu sklonosti za opasnije ture, poći će putem plezalaca koji je osiguran (na pr. krasan Tominšekov put od Aljaževog doma do podnožja Triglava). Plezalstvo, za sad kod nas razvijeno samo u Sloveniji, podnelo je mnoge žrtve. Poslednja godina zabeležila je do sada 8 žrtava koje je progutala Severna triglavska stena. Sve su to bili akademičari, cvet slovenske omladine. Povedena je u cilju zaštite ove omladine anketa preko štampe. Rezultat je bio: planine same po sebi nisu rđave ni opasne; u 90 posto slučajeva u pitanju je bila nebrižljivost samih plezalaca. Kao u doba sveštenika Aljaža ili još ranije za pesnika Valentina Vodnika, Prešerna i Gregorčića, koji su među prvima ispitivali i opevali Triglav, plezalstvo je i danas strast. Ali, nažalost, ono je i put u smrt. I to najčešće za one mladiće koji iz bilo kojih razloga prestaju da cene svoj život, na neocenjivu štetu svojih najbližih.. i plezalstva uopšte.

(slijedi) Mirko Dobrota.

Dvolična igra:

Naša javnost postala je politički već zamorena i pasivna. Bez kritike se primaju politički akti u javnom mnijenju, ako ti akti dolaze od „autoritativnih" lica. Slaba je to preporuka za demokraciju — loš znak demokratskog raspoloženja u narodu.

Tako je u javnosti izbjeglā kritika rada „Gospodarske Sloge" jer je ona privedena u život sa strane patentiranih Hrvata, sa strane vodstva t. zv. Hrvatskog pokreta u cilju regulacije ekonomskih problema u hrvatskim krajevima.

Kad je „Gospodarska Sloga" zadruga sa c. j. sa sjedištem u Zagrebu počela svoj rad — u glavnom na dizanju cijena stoci i masti putem sajamskih povjerenstva — bio bi izvržen poruzi i progonima u hrvatskim krajevima kao „izdajica" svaki onaj, tko bi se usudio posumnjati u uspjeh i spasonosnost te institucije za naše selo.

Nije se smjelo čak ni šaputati o tome.

Bili smo stoga u najvećoj mjeri iznenađeni, kad je porazna kritika te institucije došla ne sa strane javnosti (ta kod nas nema riječi) već sa najkompetentnije strane: sa strane glavnog tajnika „Gospodarske Sloge" g. dr Rudolfa Bičanića.

Na sjednici zadruge od 11 septembra, sazvanoj radi reguliranja cijena mesa i masti na kojoj su sudjelovali predstavnici „Gospodarske sloge", „Udruženja mesara te potrošača, na obranu mesara, da su cijene mesa poskočile uslijed povišenih cijena stoke na tržištu, odgovorio je glavni tajnik „Gospodarske Sloge" Dr. Bičanić, da se povišenje cijena *stoci i masti na tržištu* ne može i nesmije pripisati akciji „Gospodarske Sloge" već da je ovo povišenje nastupilo automatski kao rezultat općih tržnih i privrednih prilika.

Konačno je i donešen zaključak u tom smislu pa je kao prva točka zaključka donešena ona gore istaknuta konstatacija. —

Dalle, da se znade: Sam generalni tajnik Gospodarske Sloge naglašuje, da se povišenje cijena ima pripisati ne radu „Gospodarske Sloge" već općoj situaciji na tržištu!

Zar ali ove stotine hiljade zadrugara „Gospodarske Sloge" nema prava nakon toga zapitati:

1. Zašto te stotine hiljada poštenih naših gospodara plaća upisnine i članarine od 21 Din.?

2. Zašto se sakupljaju prilozi od drugih lica?

3. Zašto se plaća skupi činovnički i veliki aparat Zadruge?

4. Zašto se povela akcija za izgradnju skupocijene palače u Zagrebu, a vrši moralni pritisak na cijelu hrvatsku javnost, da dade priloge i time stvori nove sinekure za aparat zadruge?

Ako sami odgovorni faktori te zadruge znadu, da njihova glavna akcija (povišenje cijena zemljoradničkih proizvoda) ne može dati željene rezultate — zašto zavaravaju narod i sile ga na materijalne žrtve u korist od vodstva „hrvatskog seljačkog pokreta" privilegovanih činovnika te zadruge (Dr. Toth, Dr. Bičanić i drugi).

Zašto se govori o uspjehu akcije „Gospodarske Sloge" drugačije na selu — a drugačije u gradovima među građanima; pred kojima se vođe zadruge odriču akcije zadruge i eventualnih rezultata te akcije kao Petar Krista?

Rešenje tog dvomislenog stava jest vrlo jednostavno: u gradu se vodi i govori drugačije, a na selu drugačije. kako bi se i jednima i drugima bacio pijesak u oči — i očuvao jedinstveni politički front. Dokle je to moguće?

Dr. Stjepan Bučić.

POLITIČKI PREGLED

(mala enciklopedija)

Ministar g. Janković o hrvatskom pitanju. Na zboru JRZ u Zaječaru (16 9) ministar šuma i ruda g. Đura Janković održao je govor u kome se je dotakao i hrvatskog pitanja, naglasivši da to pitanje mora isto toliko da bude i srpsko.

— Ako je Hrvatima pod raznim režimima činjena nepravde, kaže g. Janković, a mi smo ti koji te nepravde ne činimo. Mi hoćemo da se držimo ove izreke: „Brat je mio koje vere bio". Jes, ako postoji razdor među braćom, onda neće biti dobro ni njima ni nama.

Za ovih 14 meseci od kako smo mi na vladi Hrvati su uvideli, a isto tako i ceo jugoslovenski narod, da se podvrgne odgovornosti.

Neka ne misle uvaženi šefovi gg. Ljuba Davidović, Joca Jovanović i Aca Stanojević da njima Hrvati više veruju nego dr Milanu Stojadinoviću.

Hrvati nažalost, nemaju poverenja u srpske političare. Mi moramo povratiti veru Hrvatima i onda neće biti pitanja koje se ne može rešiti. Tada će nestati i samog hrvatskog pitanja.

„Samouprava" o prof. Jaši Jelašiću. „Samouprava" pod naslovom „Profesorska rasejanost?" donosi: „Šibenska Tribuna" javlja da je gosp. profesor Jelašić, prilikom svog posljednjeg boravka u Dalmaciji, popunjavajući hotelsku objavu, a u rubrici „državljanstvo" — zapisao: „Državljanstvo hrvatsko, ovdašnje." Na to „Samouprava" dodaje: „Profesori su ovjekovječeni u satiričkim listovima zbog svoje legendarne zaboravnosti i rasijanosti. Oni zaboravljaju štapove, kišobrane, broj svoga stana, pa čak i mjesto boravka. Jedan takav malen deslo se i g. profesoru Jelašiću, koji je još dosta mlad, šefu političke kancelarije g. dra Mačeka, koji je zaboravlo da se naša država zove Jugoslavija i da prema tome ima samo jedno jedino državljanstvo — jugoslavensko, pa je u svojoj profesorskoj rasijanosti zapisao drugo ime.

Zehn Professoren, das Vaterland verloren, kazao je jednom prilikom veliki Bizmark još u vremenu kad nije bio rođen ni otac g. profesora Jelašića.

Pohvala „Novome Dobu". „Samouprava" registrira uvodni članak „Novoga Doba" koji je napisao Dušan Manger, na koji smo mi već dali naš odgovor, i o njemu kaže, da je to iskrena riječ o narodnom jedinstvu". „Samouprava" ističe, da je Dušan Manger „poznati zatočnik naše nacionalne misli, još iz austrijskih vremena", pa kaže, da donosi neke „dijelove iz pomenutog članka, jer se gledište g. Mangera, iznijeto u članku, u potpunosti poklapa sa našim".

Ovo će bit sigurno registrirao kakav penz. profesor u redakciji „Samouprave", pa je u svojoj rasijanosti zaboravio da upredi rad Dušana Mangera kao zatočnika naše nacionalne misli s radom Dušana Mangera kao sljedbenika ideologije dra Mačeka.

Z hn Professoren, . .

Uloga vojske u državi. Ugledni naš privrednik i publicista g. Jovan T. Marković piše u beogradskoj „Pravdi".

Opšti zaključak nameće se iz španskog primjera, pored mnogobrojnih manjih pouka koje se iz njega mogu da izvuku. Taj se, naime, odnosi na ulogu koju vojska mora da ima u svakoj državi. U Španiji se vojska od uvijek aktivno mijesala u političke borbe i vojska je skoro uvijek ličila na arenu parlamentarnu u kojoj se formiraju manje grupe koje stupaju u borbu jedne protivu drugih Nepotrebno je ukazivati na opasnost miješanja oružane sile u političke raspre. Vojska treba da bude i uvijek ostane narodna i državna; ona ne smije da bude partijska sila ili klasna; ona ima jedan zadatak: nezavisnost i sigurnost države. U Španiji vojska ne brani državu i narod, već služi izvjesnim grupnim interesima — što je za najveću osudu. Ta nemoć španske vojske uzrok je dekadencije španske države u međunarodnom pogledu. — Jugoslovenska vojska, to možemo s ponosom da rečemo, glavni je činilac našeg velikog ugleda u svijetu. Svi znaju šta naš vojnik vrijedi, i što je naročito važno, svi znaju koliko je naša vojska narodna i državna, bez staleških i klasnih diferencija, bez političkih i partijskih upliva.

To je osnov naše snage.

ZA KRALJA I OTADŽBINU

Najbolja vojska na svijetu

G. Krsta Cicvarić u uvodniku svog „Balkana": „Od Beča do Beograda" napisao je ove značajne riječi o našoj vojsci:

Kao najbolje vaspitno sredstvo pokazala se naša vojska. Kasarne su uvek bile najbolje škole nacionalnog i patriotskog vaspitanja, a u našoj sadašnjoj državi one su to više nego igde, više no ikad.

Narod, civilni narod, podeljen je na političke partije, a neki političari stvorili su i u nas razne „Frontove", ali ove podele za vojsku ne postoje, vojska je nedeljiva i kompaktna, jedno telo, jedna duša.

Naša današnja vojska to je, u neku ruku, pravo čudo: čudo u pogledu disciplinovanosti, čudo u pogledu kvaliteta ljudskog materijala, čudo u pogledu tehničke spreme.

Onomadašnji revi trupa na Banjici to je bilo nešto dosad neviđeno, jedan grandiozan prizor koji je izazvao divljenje kod gledalaca.

Nema sumnje, to je najbolja vojska na svetu.

Do Svetskog rata kao najbolja vojska u svetu važila je srpska vojska, i ona je ovaj renome očuvala u toku Rata, pro slaviviši se, naročito pri kraju Rata, koji je kraj bio srećan po saveznike zahvaljujući najviše proboju Solunskog fronta, koji je proboj izvršila srpska vojska.

Srpska vojska ušla je posle Rata u sastav jugoslovenske vojske, a time je u ovu prenesen srpski vojnički duh, i to je baš ono što jugoslavenskoj vojsci daje najveću vrednost.

S takovom vojskom mi možemo vedra čela gledati u budućnost što se tiče naše nacionalne bezbednosti.

Mi, međutim, moramo nastaviti da se i dalje spremamo moralno i materijalno prema onoj paroli našeg velikog publiciste Dragiše Stanojevića:

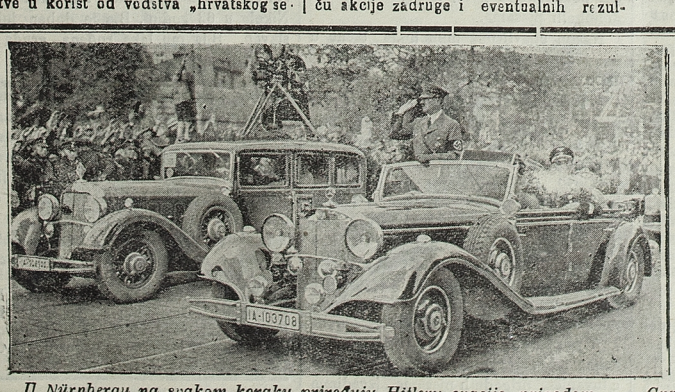
Oružajmo, časa ne gubimo,
Duše svoje patriotizmom,
Srca svojā slogom i hrabrošću,
A mišice gvožđem i čelikom.

Spomenicima Crvenog Krsta

Povodom sezdesetgodišnjice svoga rada društvo Crveni krst izdalo je obimnu i pažljivo opremljenu spomenicu. Pored fotografija Nj. Vel. Kralja Petra Drugog, Nj. Vel. Kraljice Marije i Nj. Kr. Vis. Kneza Namesnika Pavla, spomenica ima i posvetu Nj. Vel. Kraljice Marije i Nj. Kr. Vis. Kneza Namesnika Pavla. Posveta Nj. Vel. Kraljice Marije glasi:

„Sa dubokim osećanjem poštovanja i zahvalnosti treba da se spomene rad Crvenog krsta u toku šest minulih decenija. U tome rādu naše žene primerno su ispunjavale dužnosti milosrdne sestre. Dužnosti koje ih očekuju teže su, a potreba veća. Uverena sam da će ih jugoslovenske žene svesrdno primiti i požrtvovano vršiti". Marija.

Nj. Kr. Vis. Knez Namesnik Pavle, pretsednik društva Crveni krst dao je svojeručnu posvetu za spomenicu. Zatim ministar pretsednik g. Dr. Stojadinović,

U Nürnbergu na svakom koraku priređuju Hitleru ovacije, prigodom njegova boravka u tom gradu, zadnjih dana

Grad Nürnberg poklonio je Hitleru srebrom okovanu kutiju u kojoj se nalazi prastari plan gradskog utvrđenja iz 1542 g. Poklopac kutije ukrašen je slonovinom u kojoj je izrezuckan gradski zid Nürnberga iz 1600 g.

SKUPŠTINA ČINOVNIČKE NABAVLJAČKE ZADRUGE održana je u nedjelju od 9 do 11 sati izjutra, kojoj je prisustvovao, osim članova uprave zadruge, član upravnog odbora saveza čin. zadruga g. prof. Katunarić i šef zadruge za osiguranja g A. Kemuri. Prisutno je bilo oko 70 članova. Na skupštini se raspravljalo o osiguranju članova. Pretsjednik g. Novak otvara skupštink govorom, pretstavlja izaslanike i predaje riječ g. Katunariću koji obrazlože svrhu skupštine, o g. Kemuri u svojem govoru objašnjava pravilnik o osiguranju.

KOMEMORACIJA SVET. PRIBIČEVIĆU održana je u nedjelju u prostorijama H. sloge. Govorili su gg. Dane Škarica i Dr. Stambuk.

PRVOJ KAZALIŠNOJ PRIREDBI U KATOLIČKOM DOMU u nedjelju navečer, prisustvovalo je 50—60 lica.

NOVI KOMANDANT ŠIBENIKA g. general Žugić, sa porodicom, prispio je juče dočekan od svih službenih lica.

ZADUŠNICE za pok. dr. Š. Vlašića izvršene su juče u 10 sati u katedrali. Poslije službe održao je g. D. Škarica komemorativni govor u kojemu se osvrnuo na rad i zasluge pokojnikove. Danas popodne na groblju u Tijesnome biće mu svečano otkrivena spomenploča.

U BENKOVCU 19 ov. mj. preminula je u 60—toj godini života Marija Krstić majka uvaženog nastavnika g. Krsta Krstića. Sprovod pokojnice uslijedio je u nedjelju. Ožalošćenoj obitelji naše saučešće.

KUPUJEM Bankovne knjižnice, Zlato i Briljante. „Nakit" posredovanje za nabavu zajmova, Split — Krevmirova 3.

minister unutrašnjih djela g. Dr. Korošec, ministar socijalne politike i narodnog zdravlja g. Dragiša Cvetković, ministar prosvete g. Stošović, ministar vojske g. Ljubomir Marić kao i banovi Dravske i Drinske Banovine g. g. dr. Marko Natlačen i Predrag Lukić.

Isto tako iz svih krajeva zemlje uputili su saradnici društva reči pohvale povodom šezdesetgodišnjice.

Kao prvi napis u Spomeniku je ušao „Međunarodni Crveni Krst i njegove ustanove, zatim „Srpsko društvo Crvenog krsta", sa opisom celokupnog rada u prošlim ratovima, zatim napis o Društvu crnogorskog Crvenog Krsta, Crvenog Krsta u jugoslavenskim pokrajinama van Srbije i Crne Gore do ujedinjenja: Crvenom Križu u Hrvatskoj, Rdečem križu u Sloveniji, Crvenom Krstu u Vojvodini, Bosni i Hercegovini, najzad o društvu Crvenog Krsta Kraljevine Jugoslavije, od godine 1921 do danas, sa fotografijama svih zaslužnih članova. U tom izvještaju izneseni su svi glavni momenti iz rada društva: ukazivanje pomoći u elementarnim nesrećama, u raznim drugim slučajevima, pomoć društva u inostranstvu: gladnima u Rusiji, nastradalima od zemljotresa u Bugarskoj, Grčkoj, postradalima od poplave u Francuskoj, čuvanje narodnog zdravlja, radu Podmlatka crvenog krsta poklonjena je isto tako velika pažnja u spomenici, naročito radu školskih kuhinja Podmlatka Crvenog krsta. (Politika.)

Spomenik Kralju Aleksandru u Vukovaru

U Vukovaru opština i njeni građani podižu spomenik Blaženopočivšem Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Kraljeva figura, visoka je 8 metra, pretstavljaće Blaženopočivšeg Kralja u pohodnoj uniformi. Ona će biti postavljena na postamentu, koji je izrađen od dalmatinskog mermera, a biće visok 4 metra. Ceo spomenik biće visok 7 metara. Sa strane će biti dva reljefa. Na jednom je pretstavljena Jugoslavija, koja plete venac i tri dečka — Slovenac, Srbin i Hrvat daju joj cveće za zajednički venac.

Centralni dio Šibenika

Poljana Kralja Petra i okolina, uređivaće se bez prekidanja sve dok se radnje sasvim dovrše, jer je kredit u cjelini osiguran. Kako smo već javili cijeli ovaj dio imaće upravo velegradski izgled. Naročito će lijepo izgledati, a i korisni biti, trotoari, kao onaj oko novog perivoja pred crkvom uz činovničku zadrugu do kuće Šare. Tako će ovaj novi perivoj, koji tako lijepo krasi grad, a i s mu crkvu, a radi kojega svojedobno bilo je toliko vike i galame kad se počelo rušiti onaj stari nakazni ruševni zid, (kad su neki pametni šibenčani promijeli glas i uvjeravali mase kako: „Gospa pliče itd. itd.) napokon taj predio dobiva svoj definitivni izgled. Ovim radovima, neizmjernom dobrom voljom i nastojanjem nadležnih faktora na pr. općine, potpomognuti od dobronamjernih eksponenata na Banovini i pomoću zasluženog Ministra građ. g. Dra Kožula, konačno mogla da svrši donekle glupa konzervativnost nekih Šibenčana i sumnjičevost u ovom pogledu jer nam već sada djela mnogo i mnogo govore i pobijaju njihovu tvrdoglavost. Živimo u 19 vijeku a Šibenik na žalost prama ostalim mjestima zaostao je do sta! Kome ima da se zahvali?

Lična obavijest

Ovih dana 24—25 ov. mj. proći će kroz naš grad, po povratku iz Bukurešta sa parlamentarne manifestacije Male Antante,

narodni poslanik i vođeni prvak sjeverne Dalmacije Dr VUK VUJASINOVIĆ. U našem gradu održaće sastanak svojih prijatelja, gdje će izmjeti, tok i pravac naše spoljnje i unutarnje politike, a posebno će se pretresati pitanja i potrebe našega kraja.

G. narodni poslanik Dr Vuk Vujasinović posjetiće za opštine i srezove sjeverne Dalmacije, gdje će također održati niz partijskih sastanaka, zborova i konferencija.

Zašto je prets. trgov. udruženja u Splitu podnio ostavku

Splitski listovi su kratko javili, bez ikakvà komentara, da je pretsjednik Trgovačkog Udruženja u Splitu g. dr. Uroš Kraljević podnio ostavku na svoj položaj pretsjednika došla je iznenada i ona će teško pogoditi ovo staleško udruženje. G. dr. U. Kraljeviću se mora priznati da je sa mnogo samoprijegora vodio ovu ustanovu, što mu lojalno priznajemo. Do ostavke g. dra U. Kraljevića došlo je zbog njegova sukoba sa ostalim članovima uprave, koji su, čisto iz političkog razloga i sitnih pobuda otkazali g. Miklića, koji je kroz najteži period od početka stvaranja ovog udruženja do danas, vodio uzorno i savršeno Trg. Udruženje. Njemu je pred očima bilo samo udruženje i njegov napredak, a nije vodio računa o političkom mišljenju ovog ili onog člana. On je bio vrijedan, čestit i savjestan činovnik. I ništa više. Ali nekim ljudima, koji u sve hoće da uvlače politiku, nije bilo pravo da g. Mrklić radi aktivno i u Sokolu. Čak su neki u svojoj bezobzirnosti išli tako daleko, da su pozivali g. Mrklića da istupi iz Sokola. Kolike li perfidije i bestidnosti! Oni su tražili od čovjeka da se odreče svoga ideala, tražili su da pljune na svoju prošlost. Ali su se prevarili. G. Mrklić je sa prezirom čovjeka karaktera i ponosa, od bio tu ponudu i radje žrtvovao svoj položaj u korist g. Šime Poduje. Pretsjednik g. dr. Kraljević je bio protivan izbacivanju g. Mralića, jer je poznavao njegovu sposobnost i njegov rad. Kad nije mogao u tome uspjeti, podnio je ostavku. Trgovac

Proslava rođendana Nj. Vel. Kralja Petra II u Supetru (Brač)

Naša varoš i ove je godine na prilično svečani način obavila ovu proslavu, u kojoj je pored dobrog djela građanstva, na osobiti način uzela učešća sokolska jedinica.

Sama proslava započela je uoči Kraljeva rođendana. Mjesto, naosob mnogobrojne javne i privatne zgrade, uz državna nadleštava te društva i radnje, iskićene su bile zastavama. Tačno u 7 sati (19) pucnjava mužara nagovjestila je svečanost, a od tada čitavo mjesto osvanulo osvijetljeno veličanstvenom rasvjetom koja se je odrazivala iz svih skoro vidljivih i nevidljivih zgrada, morske obale, okolišnih brda, vrhunaca itd. Veličanstvena je to bila slika te je pružala oku do ovog puta nevidljivu divan prizor.

Na Kraljev pak rođendan osvanula je varoš nanovo sva, skoro, iskićena državnim zastavama, dok je pucnjava mužara u 6 sati jutro najavila neđeljnu proslavu Sokolski pripadnici u odoramà, a naročito mlađe kategorije koje su u jakom broju pristupile, te brojni pripadnici i rodoljubno građanstvo u 7.30 s. sakupilo se je u vel. Sokolani te je odavlen u 8 s. predvođeni „Sokolskom koračnicom" koju je svirala „Narodna Glazba" te društvenom zastavom, krenulo do mjesne crkve gdje se je održalo svečano blagodarenje. Svi sokolski pripadnici u odoramà i slikovitim odjećima sa društvenim barjakom zauzeli su svoja mjesta u crkvi.

Poslije samog blagodarenja pri izlazu iz crkve glazba otsvirala je državnu himnu, a po svršetku mnogobrojan narod udario je u oduševljene poklike Nj. V. Kralju Petru II., Jugoslaviji, Nj. V. Kraljici Mariji, Karađorđevićem Domu, Aleksandrovoj Jugoslaviji it.d. kliknuvši trokratni Slava Blaženopočivšem Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju. Odavlen svrstala se veličanstvena povorka u mimohodu po obali, svirkom veselih davorija sa strane članova N. glazbe; odušavljenih poklika, kao gore, te pjevanjem rodoljubnih pjesama.

Nakon obavljenog mimohoda tačno u 9 sati Sokolsko je društvo održalo svečanu sjednicu uz prisustvovanje pretstavnika vlasti i društava (ali kojoj nije prisustvovao upravitelj Os. šk. koji nije uoči proslave ni osvjetlio prozore niti istakao zastave kao vođa mjesne U. O.) Sjednicu je otvorio društv. starješina kratkim rodoljubnim govorom, poslije čega je društveni prosvetar održao predavanje o Nj. V. Kralju Petru II. kao i o značenju dana. Prije otvora sjednice članovi N. Glazbe otsvirali su državnu himnu koju su svi stojeći slušali do po svršetku udare u oduševljene poklike i pljeskanje kao gore. Radale su se ostale tačke programa ove sjednice recitovanjem prigodnih pjesama, izvedbom muzičkih kompozicija it.d.

Nakon što je čitan proglas Saveza S.K.J. po br. starješini, razdragana mnogobrojna publika otpjevala je sveslovensku himnu „Hej Sloveni" te uz svirku sokolske koračnice, pjevanjem it.d. sjednica je u 10.30 s. zaključena pri čemu su se opetovali gornji poklici.

Istaknuti je još da je brojna Češka kolonija, koja još ovdje ljetuje, uzela puno učešće koli u Crkvi toli u Sokolani te je na adresu br. Čeha, ČehS. Republike, Gospodina presidenta Dr. Beneša i „tateka" Mássrika palo mnogo poklika a k tomu zapjevana još i Češka himna: Gde Domov mnej".

Iz Petrčana

(19 IX) Rodjendan Nj. Vel. Kralja Petra II. proslavljen je na svečani način u našem selu. Dne 5 uveče cijela obala je bila u plamenu, te je najljepša iluminacija bila na „Lazareta", koju je palio g. Uroš Cvetković, graničarski potporučnik zajedno sa financima pomorskog odeljka. Vrlo je lijep bio zapažen Državni grb sa inicijalima Petar II Karadjorđević, koje je izradio financ g. Marinković.

Izmedju lijepših iluminacija isticala se je na „mulu" koju je palio ugov. poštar g. Ivo Martinović, i pred školskom zgradom.

Uz pucnjavu puškara, klicalo se: Živio Kralj Petar II, Živila Jugoslavija! Slava Kralju Mučeniku!

ODLIKOVANJE SEOSKOG STAREŠINE. Na predlog pretsjednika vlade gosp. Dr. M. Stojadinovića, odlikovan je Jugoslavenskom krunom V reda naš seoski starešina g. Tome Martinović.

ZAR NAMA NIJE POTREBNO ZDRAVLJE? U našem selu imade dosta slučajeva malarije i saznajemo da se već 2 mjeseca dijele stanovništvu obližnjih sela kinini i da u tu svrhu dolaze ljekari iz Splita, a k nama nitko.

Zar nama nije potrebno zdravlje?

ODLAZAK VRIJEDNOG i SAVJESNOG ŽAND. NAREDNIKA. Na svoju vlastitu želju premješten je žand. nared. sa stanice Diklo g. Todorović u Bihać.

Zbog njegovog taktičnog postupanja sa narodom u njegovom rajonu, bio je obljubljen i narod za njim iskreno žali.

Želimo mu u novodobivenom mjestu sreću i najbolje zadovoljstvo. -ć.-

Iz Komiže

(6. 9) Proslava Kraljevog rodjendana, bila je ove godine — kako i drugih godina. Ona četiča sokolova sa sokolskom zastavom marširala je dostojanstveno put crkve i iz crkve. Nacionalisti imali su okićene svoje kuće jugoslovenskim zastavama — a vodje Mačekovaca, premda su na Mačekov rodjendan imali po nekoliko zastava velikih hrvatskih — prozori i kuće bili su im prazni — kao na obični dan. Predanačili su doseljenici! — Rasvjete nije bilo — i ako imamo električno rasvjetljenje — a vatru je kiša zaprijećila.

Katolički mladići uveče davali su predstavu „Meksikanski mučenici". Uvjereni smo, da ovu zabavu — pod maćehom Austrijom — ne bi bili držali — jer je pod Austrijom bio običaj da se na Kraljev dan drže svečanosti samo o kralju i ništa drugo. — Ipak smo na ovoj predstavi vidili jedan novitet — naime igralo je ulogu Isusa — jedno žensko dijete. Ako Bog da — da katolički mladići budu davali još koji komad — e onda smo sigurni — da ćemo viditi u ulozi djevice Marije — „kojeg muskarca"!

Pospilje, Prošlih dana naprasnom smrću umro je Antun Marinković pk. Nikole u 63 godini. Bio je dobar jugoslaven. Bila mu laka rođena gruda — a obitelji naše saučešće.

U interesu svoga mjesta šaljite redovito dopise